

Jonas Trolle. Foto: Jennie Einarsson

Han satte "Kapten Klänning" bakom galler - nu jagar han våldsbejakande extremister

Publicerad: 31 oktober 2023

Författare: Jennie Einarsson

Under måndagseftermiddagen fick 134 förанmälда gäster från bland annat skola, polis, och Lindesbergs kommun ta del av en föreläsning om skolattacker och våldsbejakande extremism. Bland föreläsarna fanns ingen mindre än Jonas Trolle, chef för Center för våldsbejakande extremism (CVE) och Skolsäkerhetsutredningen, som delade med sig av sina erfarenheter.

Jonas Trolle ledde spaningsarbetet i ett av Sveriges mest uppmärksammade brottsfall, vilket 2010 resulterade i en fällande dom mot den tidigare polischefen Göran Lindberg, alias "Kapten Klänning", för bland annat grov våldtäkt. Sedan dess har Jonas Trolle haft flera olika befattningar inom polismyndigheten och har idag två regeringsuppdrag. Dels

som chef för Center för våldsbejakande extremism (CVE) vilka arbetar för att stärka och utveckla det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism och även som chef för Skolsäkerhetsutredningen, en statlig utredning för att förbättra skyddet i skolor när det gäller bland annat skolattacker och grovt våld.

Under måndagseftermiddagen gästade Jonas Trolle Lindeskolans aula i Lindesberg och delade med sig av sina erfarenheter i en föreläsning för inbjudna från polis, skola, kommun, Länsstyrelsen och Rotary. Innan föreläsningen fick LindeNytt chansen att bekanta sig med Jonas Trolle och få en inblick i det viktiga arbete han utför.

- Föreläsningarna som jag håller är jätteviktiga, min roll är att jag och mina medarbetare ska försöka nå ut till så många som möjligt för att visa att vi har en viss kontroll och att vi har ett myndighetslugn. Idag kommer jag prata om saker som folk kommer att bli oroliga över men jag vill också berätta om saker som visar att vi är många som gör saker och att vi gör det god samverkan, förklarar Jonas Trolle.

Trolle menar att det är många frågor att ta tag i utifrån svenskt perspektiv. Sedan flera år tillbaka pågår en problematisk LVU-kampanj, situationen med koranbränningar och förhöjd terrorhotnivå.

- Detta ovanpå gängkriminaliteten som en del vill säga är något man kan jämföra med inhemsk terrorism, de är ju inte terrororganisationer men det som de skapar får liknande konsekvenser. Människor begränsar sig i sitt liv, vilket är om man ser utifrån en våldsbejakande extrem organisation deras mål, att man ska ändra sitt beteende utifrån att de anser att de har en bättre idé om hur vi ska leva våra liv.

I Skolsäkerhetsutredningens uppdrag står bland annat att man ska kartlägga och analysera vilka uppgifter som kan behöva utbytas mellan skola, socialtjänst och brottsbekämpande myndigheter i brottsförebyggande syfte.

- Bekymret många gånger när man är tjänsteperson på lokal, regional eller nationell nivå är att man har sin lilla tårtbit av arbetet. Det vi gör är att vi försöker göra så att alla som har aktier i frågan ska ha en uppfattning om Vad är min del i det hela och vad gör andra, så att det inte blir den här känslan av att jag är ensam eller den här känslan av att jag gör ju i alla fall mitt och sen kanske man har en föreställning om vad andra tar för åtgärder. Vad socialtjänsten gör, skolan gör eller vad polisen gör. Vår ambition är att vi ska få ihop de här delarna och att det ska finnas en gemensam lägesbild och informationsutbyte som syftar till att man kan jobba tillsammans, förklarar Trolle och fortsätter:

- Exempelvis när jag arbetar med skolattacker så är det många skolledare eller enskilda lärare som sitter fruktansvärt ensamma och inte har en sportmössa att ha en uppfattning om vad som sker eller vad man kan förvänta sig utöver det egna och det är problematiskt. Det vi gör är att försöka bygga ihop det så att man ska känna tryggheten i ett kollektiv med en gemensam problemställning.

Att förstå grunden till varför man utför en skolattack och se varningstecken i tid är en viktig nyckel för att kunna förebygga dessa innan de inträffar.

- Det finns många som har en idé om att man vill göra någonting som en konsekvens av en frustration eller som en konsekvens av att man uppfattar man har blivit förfördelad. Man får inte det ur tanken och man ventilerar de här tankarna med kamrater och folk inom skolan, man läcker och pyser, vilket är bra att man signalerar en sådan avsikt, förklarar Trolle och menar att man på detta sätt har en möjlighet att stoppa en attack i tid.

- Att exempelvis göra en sådan sak som hände på Malmö latinskola, i Eslöv eller i Kristianstad är att gå väldigt långt, det är en avvikelse utöver det normala. Men man måste ta det på allvar och det är viktigt att skola och familjer får en uppfattning om vad det är som driver dessa unga pojkar som har på något sätt har en skörhet inför att utveckla den här typen av tankegodis.

Med dagens allt mer digitaliserade värld ökar riskerna för våldsbejakande extremister att nå fler med sitt budskap. Interaktionen sker ofta på olika digitala plattformar där det sker rekrytering och radikaliserings.

- Radikalisering sker mycket i den digitala världen, "fördelen " för dessa grupper är att motbudskapen är få, du kan välja att konsumera det som är din egen tes hela tiden. De har valt strategin att sprida sina budskap via olika typer av spelkonsoler och chattar där det kan vara svårt att navigera. Därför är det av stor vikt att lära sig källkritik och det uppfattar jag att man också lär ut mycket idag, det är en otroligt viktig åtgärd i både familj och i skola, menar Trolle och avslutar:

- Vad som är intressant när man pratar om den digitala världen, är att när bilarna kom för över 100 år sedan, då var det lite av ett laglöst land, man åkte hur som helst, det fanns inga rödljus. Men sedan började man reglera upp det. Det är samma sak med det här, vi behöver reglera upp och hitta överenskommelser hur man ska "köra", det gäller även när det kommer till kränkningar och vi är inte riktigt i handen med detta ännu.

<https://lindenytt.com/nyheter/han-satte-kapten-klanning-bakom-galler-nu-jagar-han-valdsbejakande-extremister/>